

Bryssel, 2. heinäkuuta 2026
(OR. en)

11475/26

Toimielinten välinen asia:
2026/0189 (COD)

POLCOM 272
CODEC 1384
COEST 537
AGRI 569

EHDOTUS

Lähtettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	2. heinäkuuta 2026
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2026) 348 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS armenialaisiin tuotteisiin sovellettavista väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2026) 348 final.

Liite: COM(2026) 348 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 2.7.2026
COM(2026) 348 final

2026/0189 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**armenialaisiin tuotteisiin sovellettavista väliaikaisista kauppaa vapauttavista
toimenpiteistä**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Venäjä otti touko- ja kesäkuussa 2026 käyttöön ja laajensi rajoituksia, jotka koskivat Armenian vientiä muun muassa brandyn, viinin, kivennäisveden ja maataloustuotteiden osalta. Samalla se asetti esteitä tiettyjen armenialaisten tavaroiden kauttakuljetukselle Venäjän federaation alueen kautta. Tällä tilanteella on merkittävä kielteinen vaikutus Armenian kaupankäyntimahdollisuuksiin.

Käytännössä Venäjän käyttöön ottamat toimenpiteet ovat vähentäneet merkittävästi Armenian pääsyä joillekin sen perinteisille markkinoille, häirinneet vakiintuneita toimitusketjuja ja aiheuttaneet vakavia haittoja armenialaisille viejille ja tuottajille. Toimenpiteillä on kielteinen vaikutus Armenian vientimahdollisuuksiin ja talouden häiriönsietokykyyn ja erityisesti pieniin ja keskisuurin yrityksiin ja maataloustuottajiin, jotka ovat erittäin riippuvaisia asianomaisten tuotteiden viennistä.

Unioni on vahvistanut sitoumuksensa lujittaa kumppanuutta Armenian kanssa ja tukea Armenian taloutta. Tämä sitoumus on täysin Euroopan unionin ja Armenian tasavallan välisen kokonaisvaltaisen ja tehostetun kumppanuussopimuksen¹, jäljempänä 'kumppanuussopimus', mukainen. Sopimuksen tavoitteena on muun muassa tukea Armenian pyrkimyksiä kehittää taloudellista potentiaaliaan ja aloittaa tiiviimpi kauppayhteistyö unionin kanssa. Tämä ehdotus on myös linjassa joulukuussa 2025 hyväksytyn EU:n ja Armenian kumppanuuden strategisen ohjelman kanssa, jossa keskeisiksi prioriteeteiksi määritellään kaupan monipuolistaminen, sosioekonominen kehitys, yhteenliitettävyyden ja häiriönsietokyky.

Ennen tätä ehdotusta unioni on jo ottanut käyttöön Armenian palautumis- ja kasvusuunnitelman 2024–2027 mukaista merkittävää taloudellista ja teknistä apua, jonka määrä on 270 miljoonaa euroa. Avussa keskitytään voimakkaasti investointeihin, jotka tehdään yhteenliitettävyyteen, häiriönsietokykyyn ja liiketoiminnan kehittämiseen, sekä Armenian viennin monipuolistamisen tukemiseen ja armenialaisten tuotteiden myynninedistämiseen uusilla markkinoilla. Solidaarisuudesta Armeniaa kohtaan tilanteessa, jossa siihen kohdistuu ulkoisia taloudellisia paineita, komissio valmistelee tukipakettia, johon sisältyy yli 50 miljoonan euron rahoitusapu. Tukitoimenpiteitä on tarpeen täydentää kohdennetulla kaupan vapauttamisella, jotta voidaan tarjota nopeaa ja konkreettista tukea armenialaisille tuottajille ja viejille, parantaa niiden pääsyä unionin markkinoille, auttaa niitä suuntaamaan uudelleen kauppavirtoja pois rajoitetuilta reiteiltä ja markkinoilta ja parantaa Armenian talouden häiriönsietokykyä. Sen vuoksi komissio ehdottaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta, jolla otetaan käyttöön seuraavan muotoisia kauppaa vapauttavia toimenpiteitä:

- arvotullien väliaikainen suspendointi yleisessä tullietuusjärjestelmässä (GSP Plus), lukuun ottamatta tiettyjä arkoja tuotteita ja mukaan lukien tietyt Venäjän kieltämät maataloustuotteet; ja
- arvotullien poistaminen kahdeksalta maataloustuotteelta sovellettavien tariffikiintiöiden rajoissa.

¹ Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välinen kokonaisvaltainen ja tehostettu kumppanuussopimus (EUVL L 23, 26.1.2018, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2018/104/oj).

Näitä toimenpiteitä sovelletaan kahden vuoden ajan.

Näillä väliaikaisilla ja poikkeuksellisilla toimenpiteillä tuetaan ja vahvistetaan kauppavirtoja Armeniasta unioniin. Tämä vastaa yhtä kumppanuussopimuksen päätavoitteista, joka on tukea Armenian pyrkimyksiä, joilla kehitetään sen taloudellista potentiaalia ja parannetaan osapuolten välistä kauppayhteistyötä.

Tässä ehdotuksessa säädetyt kauppaa vapauttavat toimenpiteet toteutetaan niiden kumppanuussopimuksen 2 ja 9 artiklassa vahvistettujen sitoumusten mukaisesti, joissa vahvistetaan kyseisen sopimuksen olennaisiksi osiksi demokratian periaatteiden, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen.

Lisäksi tähän ehdotukseen sisältyvillä kaupan vapauttamistoimenpiteillä pyritään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 207 artiklan 1 kohdan mukaisesti varmistamaan, että unionin yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 21 artiklassa määrättyjen unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotettu kauppaa vapauttava toimenpide olisi johdonmukainen suhteessa kumppanuussopimuksen täytäntöönpanoon ja sitoumukseen parantaa unionin ja Armenian välistä kauppayhteistyötä ja tukea Armeniaa sen taloudellisen potentiaalin kehittämisessä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

EU:n ja Armenian kumppanuuden strategisen ohjelman ja kumppanuussopimuksen mukaisesti unioni on toteuttanut merkittäviä toimia Armenian selviytymiskyvyn, kaupan ja talouden monipuolistamisen tukemiseksi tässä poikkeuksellisessa tilanteessa muun muassa 270 miljoonan euron palautumis- ja kasvusuunnitelmalla vuosiksi 2024–2027, Global Gateway -strategian ja yhteenliitettävyysekumppanuuden mukaisilla investoinneilla sekä Venäjän viimeisimpien kaupan rajoitusten johdosta ilmoitettujen taloudellista apua ja kaupan helpottamista koskevilla lisätoimenpiteillä. Unioni on myös tiivistänyt yhteistyötä Armenian kanssa monilla politiikanaloilla, mukaan lukien yhteenliitettävyys, yritystuki ja uudistusten täytäntöönpano, jotta voidaan vahvistaa Armenian sosioekonomista selviytymiskykyä ja tarjota vaihtoehtoja rajoitetuille kauppareiteille ja markkinoille.

Näin ollen ehdotetussa asetuksessa noudatetaan SEU-sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaista unionin velvoitetta huolehtia johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä ja pannaan se täytäntöön sekä noudatetaan SEUT-sopimuksen 207 artiklan 1 kohtaa, jossa määrätään, että yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti. Se on erityisesti johdonmukainen suhteessa kumppanuussopimuksessa ja EU:n ja Armenian kumppanuuden strategisessa ohjelmassa vahvistettuun unionin tavoitteeseen tukea kumppaneita, joihin kohdistuu ulkoisia taloudellisia paineita, edistää selviytymiskykyä ja kestävästä kehityksestä sekä syventää talous- ja kauppasuhteita Armenian kanssa.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Ehdotuksen oikeusperustana on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohta.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

SEUT-sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan e alakohdan mukaisesti yhteinen kauppapolitiikka kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Tämä ehdotus on tarpeen, jotta voidaan panna täytäntöön yhteinen kauppapolitiikka ja saavuttaa tavoite, jonka mukaan Armeniaa tuetaan sen nykyisissä vaikeuksissa, myös unionin kanssa käytävän kaupan alalla.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotuksessa noudatetaan SEUT-sopimuksen 207 artiklan 2 kohtaa, joka koskee yhteiseen kauppapolitiikkaan liittyviä toimenpiteitä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Voimassa olevan lainsäädännön jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ei sovelleta.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ei sovelleta.

- **Vaikutustenarviointi**

Armenian kiireellisen tilanteen vuoksi on tärkeää, että ehdotettu asetus tulee voimaan mahdollisimman pian. Sen vuoksi ehdotetusta toimenpiteestä ei tehty vaikutustenarviointia.

- **Säätelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotettu toimenpide ei lisää yritysten sääntelyrasitetta.

- **Perusoikeudet**

Ehdotetun toimenpiteen mukaisen etuuskohtelun ehtona olisi kumppanuussopimukseen sisältyvien samojen perusperiaatteiden noudattaminen. Kumppanuussopimuksen 2 ja 9 artiklassa määrätään, että sopimuksen olennaisia osia ovat demokratian periaatteiden, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä joukkotuhoukseiden leviämisen estäminen.

Ehdotetut toimenpiteet olisivat myös Euroopan unionin perusoikeuskirjan mukaisia.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Armeniasta vuonna 2025 tulleen tuonnin perusteella unionin odotetaan menettävän tullituloja alle 3 miljoonaa euroa vuodessa.

5. LISÄTIEDOT

- **Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt**

Unionin ja Armenian kahdenvälisen kaupan kehittymisen seuraaminen verkossa on mahdollista Euroopan komission tätä tarkoitusta varten osoittamalla verkkosivustolla².

Ehdotuksella otetaan käyttöön Armeniasta peräisin olevien tuotteiden kauppaa vapauttavia väliaikaisia ja poikkeuksellisia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on tukea Armenian kauppavirtoja unioniin ja joilla reagoidaan Armenian vientiin vaikuttaviin rajoituksiin ja esteisiin.

Siinä säädetään pääasiassa tiettyjen tuotteiden tullietuuskohtelusta, johon sovelletaan alkuperään, tullimenettelyihin, hallinnolliseen yhteistyöhön ja mahdollisiin suspendointi- tai suoja mekanismeihin liittyviä ehtoja.

Ehdotus on näin ollen ensisijaisesti lyhyen aikavälin kauppapoliittinen toimenpide, eikä sillä luoda uutta sääntelykehystä digitaalisille palveluille, datanhallinnalle, automatisoiduille menettelyille tai digitaalisille julkisille palveluille.

Sen täytäntöönpano voi perustua jäsenvaltioiden ja komission jo käyttämiin tietoihin ja digitaalisiin välineisiin, mutta siinä ei aseteta uusia sitovia vaatimuksia tällaisten järjestelmien käytölle, kehittämiselle tai mukauttamiselle.

Ehdotuksessa ei edellytetä uutta tietoteknistä järjestelmää, digitaalista ratkaisua tai olemassa olevien järjestelmien merkittävää muuttamista. Tietojen käsittelyn tai vaihdon tarkoituksena olisi ainoastaan tukea väliaikaisten kaupan toimenpiteiden soveltamista ja seurantaa, eikä kyseessä ole uusi tietoja tai digitaalisuutta koskeva vaatimus.

Koska kesto on rajallinen eikä uusia digitaalisuutta koskevia vaatimuksia ole, ”oletusarvona digitaalisuus” -periaatetta ei sovelleta.

- **Selittävät asiakirjat (direktiivien osalta)**

Ei sovelleta.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Armenian vientiin vaikuttavien rajoitusten kiireellisyyden vuoksi toimenpiteellä pyritään lisäämään tuontia Armeniasta suspendoimalla osittain tiettyihin armenialaisiin tuotteisiin sovellettavat tullit ja tuontitullit.

² https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/armenia_en; https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/statistics_en.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS**armenialaisiin tuotteisiin sovellettavista väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 2 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä³,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välinen kokonaisvaltainen ja tehostettu kumppanuussopimus⁴, jäljempänä 'kumppanuussopimus', muodostaa perustan unionin ja Armenian välisille suhteille. Neuvoston päätöksen (EU) 2018/104⁵ mukaisesti kumppanuussopimuksen VI osastoa, joka koskee kauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä, on sovellettu väliaikaisesti 1 päivästä kesäkuuta 2018, ja se tuli voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2021 kaikkien jäsenvaltioiden ratifioitua sen.
- (2) Kumppanuussopimuksessa ilmaistaan unionin ja Armenian halu aloittaa tiiviimpi kauppayhteistyö, joka mahdollistaa jatkuvan sääntely-yhteistyön asiaankuuluvilla aloilla Maailman kauppajärjestön jäsenyydestä johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien mukaisesti. Yksi kumppanuussopimuksen päätavoitteista on kaupan kehittäminen. Jotta voidaan tukea ja vauhdittaa tiiviimpien taloussuhteiden kehittämistä unionin kanssa, on aiheellista lisätä tiettyjen tuotteiden tuontiin liittyviä kauppavirtoja.
- (3) Venäjän federaatio on toukokuusta 2026 lähtien ottanut käyttöön laajamittaisia kaupan toimenpiteitä, jotka vaikuttavat keskeisten armenialaisten vientituotteiden, kuten alkoholijuomien, kivennäisveden, hedelmien ja vihannesten, tuontiin ja kauttakuljetukseen. Nämä toimenpiteet ovat merkittävästi heikentäneet Armenian pääsyä perinteisille markkinoilleen ja häirinneet vakiintuneita toimitusketjuja. Tilanne vaikuttaa kielteisesti Armenian vientimahdollisuuksiin, erityisesti pieniin ja

³ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu xx.xx.2026 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, annettu xx.xx.2026.

⁴ EUVL L 23, 26.1.2018, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/2018/104/oj.

⁵ Neuvoston päätös (EU) 2018/104, annettu 20 päivänä marraskuuta 2017, Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön ja niiden jäsenvaltioiden sekä Armenian tasavallan välisen kokonaisvaltaisen ja tehostetun kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta unionin puolesta ja sen väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 23, 26.1.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2018/104/oj>).

keskisuuriin yrityksiin ja maataloustuottajiin, ja uhkaa heikentää vakavasti maan talouden häiriönsietokykyä ja sosiaalista vakautta. Unioni ja Armenia ovat kumppanuussopimuksen ja EU:n ja Armenian kumppanuuden strategisen ohjelman⁶ puitteissa sitoutuneet syventämään talous- ja kauppasuhteitaan ja tukemaan kaupan ja talouden monipuolistamista. Tätä taustaa vasten ja solidaarisuuden hengessä Armeniaa kohtaan on aiheellista edistää kauppavirtoja ja myöntää kauppaa vapauttavien toimenpiteiden muodossa myönnytyksiä tietyille armenialaisille tuotteille.

- (4) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklan 3 kohdan mukaan unioni huolehtii johdonmukaisuudesta ulkoisen toimintansa eri alojen välillä. Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 207 artiklan 1 kohdan mukaan yhteistä kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti.
- (5) Sen vuoksi kauppaa vapauttavat toimenpiteet olisi otettava käyttöön suspendoimalla arvotullit väliaikaisesti yleisen tullietuusjärjestelmän (GSP Plus) luettelon mukaisesti tietyin mukautuksin, kuten poistamalla tietyt arat tuotteet ja sisällyttämällä tietyt Venäjän kieltämät maataloustuotteet, ja poistamalla arvotullit kahdeksalta maataloustuotteelta sovellettavien tariffikiintiöiden rajoissa.
- (6) Petosten estämiseksi tässä asetuksessa vahvistettujen etuusjärjestelyjen edellytyksenä olisi oltava, että Armenia noudattaa kaikkia tässä asetuksessa ja kumppanuussopimuksessa vahvistettuja asiaankuuluvia edellytyksiä; kyseisiin tuotteisiin sovellettavia alkuperäsääntöjä ja niihin liittyviä menettelyjä; ja Armenian osallistumista komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2015/2446⁷ ja täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2015/2447⁸ säädettyyn tiiviiseen hallinnolliseen yhteistyöhön unionin kanssa.
- (7) Armenian olisi pidättäydyttävä ottamasta käyttöön uusia tulleja tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja taikka uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä; nostamasta nykyisten tullien tai maksujen tasoa; tai ottamasta käyttöön muita rajoituksia unionin kanssa käytävässä kaupassa. Jos Armenia ei noudata jotakin kyseisistä edellytyksistä, komissiolla olisi oltava valtuudet keskeyttää väliaikaisesti tässä asetuksessa vahvistetut etuusjärjestelyt kokonaan tai osittain.
- (8) Kumppanuussopimuksen 2 ja 9 artiklassa vahvistetaan demokratian periaatteiden, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittaminen sekä joukkotuhoaseiden leviämisen estäminen sopimuksen olennaisiksi osiksi. On aiheellista säätää mahdollisuudesta keskeyttää väliaikaisesti tällä asetuksella vahvistetut etuusjärjestelyt, jos Armenia ei noudata jotakin kumppanuussopimuksessa olennaiseksi osaksi yksilöityä määräystä.
- (9) Jollei komission arvioinnista, joka tehdään tämän asetuksen vaikutusten säännöllisen seurannan yhteydessä ja joka käynnistetään joko jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä tai komission omasta aloitteesta, muuta johdu, on tarpeen

⁶ [European Union and Armenia adopt new Strategic Agenda to deepen partnership - Enlargement and Eastern Neighbourhood.](#)

⁷ Komission delegoitu asetus (EU) 2015/2446, annettu 28 päivänä heinäkuuta 2015, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 täydentämisestä tietyt unionin tullikoodeksin säännöksiä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen osalta (EUVL L 343, 29.12.2015, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2015/2446/oj).

⁸ Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/2447, annettu 24 päivänä marraskuuta 2015, unionin tullikoodeksista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013 tietyjen säännösten täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä (EUVL L 343, 29.12.2015, s. 558–893).

säättää mahdollisuudesta ottaa käyttöön toimenpiteitä minkä tahansa sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnin osalta, jos tuonti vaikuttaa haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa.

- (10) Yhdenmukaisten edellytysten varmistamiseksi tämän asetuksen täytäntöönpanolle komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa, jotta se voi väliaikaisesti keskeyttää johdanto-osan 5 kappaleessa tarkoitetut etuusjärjestelyt ja ottaa käyttöön korjaavia toimenpiteitä, jos tämän asetuksen mukainen tuonti vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa vakavasti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin tuottajiin. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011⁹ mukaisesti. On tarpeen säätää mahdollisuudesta ottaa komission tutkimuksen perusteella uudelleen käyttöön tullit sellaisten tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuonnissa, jotka aiheuttavat tai uhkaavat aiheuttaa vakavia vaikeuksia samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden unionin tuottajille.
- (11) Armenian kiireellisen tilanteen vuoksi tämän asetuksen olisi tultava voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, ja sen olisi oltava voimassa kaksi vuotta,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Kauppaa vapauttavat toimenpiteet

Otetaan käyttöön seuraavat etuusjärjestelyt:

- (a) liitteessä I lueteltuja Armeniasta peräisin olevia tuotteita saa tuoda unioniin arvotulleista vapautettuina;
- (b) liitteessä II lueteltuja Armeniasta peräisin olevia tuotteita saa tuoda unioniin arvotulleista vapautettuina kyseisessä liitteessä vahvistettujen unionin tariffikiintiöiden rajoissa.

Komissio hallinnoi ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitettua tullitonta tariffikiintiötä komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 49–54 artiklan mukaisesti.

2 artikla

Etuusjärjestelyn edellytykset

Edellä 1 artiklassa säädettyihin etuusjärjestelyihin on sovellettava seuraavia edellytyksiä:

- (a) Armenia noudattaa delegoidun asetuksen (EU) 2015/2446 59–70 artiklassa ja täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 113–126 artiklassa säädettyjä alkuperäsääntöjä.

Kauppalaskuilmoituksen voi laatia myös armenialainen viejä, joka on rekisteröity unionin rekisteröidyn viejän järjestelmään (REX) täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 70, 71, 72, 86, 89 ja 91 artiklan asiaankuuluvien säännösten mukaisesti,

⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

sanotun kuitenkaan rajoittamatta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2447 119 artiklan 1 kohdan soveltamista;

- (b) Armenia sitoutuu tehokkaaseen hallinnolliseen yhteistyöhön unionin kanssa, myös siltä osin kuin se on tarpeen alkuperäselvitysten todentamiseksi, jotta voidaan ehkäistä petosriskejä;
- (c) Armenia pidättäytyy ottamasta käyttöön uusia tullevia tai vaikutukseltaan vastaavia maksuja tai uusia määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä unionista peräisin olevassa tuonnissa, lisäämstä voimassa olevien tullien tai maksujen määriä ja ottamasta käyttöön mitään muita unionin kanssa käytävän kaupan rajoituksia, mukaan lukien syrjivät sisäiset hallinnolliset toimenpiteet, ellei se ole aiheellisesti perusteltua ja siitä on ilmoitettu komissiolle; ja
- (d) Armenia kunnioittaa kumppanuussopimuksen 2 ja 9 artiklassa vahvistettuja demokratian periaatteita, oikeusvaltioperiaatetta, ihmisoikeuksia ja perusvapauksia sekä estää joukkotuhoaseiden leviämistä.

3 artikla

Väliaikainen keskeyttäminen

1. Jos komissio katsoo, että on tarpeeksi näyttöä siitä, että Armenia ei noudata 2 artiklassa vahvistettuja edellytyksiä, se voi täytäntöönpanosäädöksellä keskeyttää 1 artiklassa säädetyt etuusjärjestelyt kokonaan tai osittain. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.
2. Jos jokin jäsenvaltio pyytää komissiota keskeyttämään jonkin etuusjärjestelyn sillä perusteella, että Armenia ei noudata 2 artiklan c alakohdassa säädettyjä edellytyksiä, komissio antaa neljän kuukauden kuluessa pyynnön esittämisestä perustellun lausunnon siitä, onko väite, jonka mukaan Armenia ei ole noudattanut edellytyksiä, perusteltu. Jos komissio pitää väitettä perusteltuna, se käynnistää 1 kohdassa tarkoitetun menettelyn.

4 artikla

Suojatoimenpiteet

1. Jos Armeniasta peräisin olevaa 1 artiklan soveltamisalaan kuuluvaa tuotetta tuodaan ehdoin, jotka vaikuttavat haitallisesti samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, komissio voi täytäntöönpanosäädöksellä ottaa käyttöön tarvittavat toimenpiteet. Kyseinen täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

Näitä toimenpiteitä voidaan soveltaa niin kauan kuin on tarpeen samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa kohdistuvien haitallisten vaikutusten torjumiseksi.
2. Komissio tekee arvioinnin samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoiden tilanteesta unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa 1 kohdan mukaisten toimenpiteiden käyttöönottoa varten. Kyseinen arviointi käynnistetään

- (a) jäsenvaltion asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä, johon sisältyy kyseisen jäsenvaltion 3 kohdan mukaisesti kohtuudella saatavilla oleva, riittävä alustava näyttö tuonnista, joka vaikuttaa haitallisesti 1 kohdassa tarkoitettuihin markkinoihin; tai
- (b) komission omasta aloitteesta, kun on ilmeistä, että on olemassa riittävä alustava näyttö 1 kohdassa tarkoitettusta tuonnista, joka vaikuttaa haitallisesti markkinoihin.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu arviointi saatetaan päätökseen neljän kuukauden kuluessa sen käynnistämisestä.

3. Tehdessään arviota 2 kohdan nojalla komissio ottaa huomioon kaiken merkityksellisen markkinakehityksen, mukaan lukien asianomaisen tuonnin vaikutus samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinatilanteeseen unionin tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla. Arvioinnissa on tarkasteltava seuraavia tekijöitä:

- (a) kyseisen tuotteen Armeniasta tulevan tuonnin lisääntyminen absoluuttisesti ja suhteellisesti ilmaistuna;
- (b) asianomaisen tuonnin vaikutus tuotantoon ja hintoihin unionin markkinoilla tai yhden tai useamman jäsenvaltion markkinoilla, samalla kun otetaan huomioon myös muista lähteistä tulevan tuonnin kehittyminen.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden luettelo ei ole tyhjentävä, ja myös muita merkityksellisiä tekijöitä voidaan ottaa huomioon.

4. Kriittisissä olosuhteissa, joissa viivästyminen aiheuttaisi merkityksellisille markkinoille vaikeasti korjattavissa olevaa vahinkoa, komissio voi väliaikaisesti ottaa täytäntöönpanosäädöksellä käyttöön tarvittavia toimenpiteitä. Tällainen suojatoimenpide voidaan ottaa käyttöön ainoastaan jäsenvaltion 2 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti esittämän asianmukaisesti perustellun pyynnön jälkeen, ja se on hyväksyttävä 21 päivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua neuvoa-antavaa menettelyä noudattaen. Väliaikaisen suojatoimenpiteen kesto on enintään 120 päivää.
5. Jos komissio katsoo 2 kohdassa tarkoitetun arvioinnin perusteella, että samankaltaisten tai suoraan kilpailevien tuotteiden markkinoihin unionissa tai yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa on kohdistunut haitallisia vaikutuksia, ja aikoo ottaa käyttöön lopullisen toimenpiteen 1 kohdan nojalla, se julkaisee *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* ilmoituksen aikeestaan ottaa tällainen toimenpide käyttöön. Ilmoituksessa esitetään yhteenveto arvioinnin keskeisistä tuloksista ja asetetaan määräaika, jonka kuluessa asianomaiset osapuolet voivat esittää näkökantansa kirjallisesti. Kyseinen määräaika saa olla enintään 10 päivää ilmoituksen julkaisupäivästä.

5 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan soveltamisessa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 952/2013¹⁰ 285 artiklan 1 kohdalla perustettu tullikoodeksikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Komissiota avustaa tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdan soveltamisessa suojatoimenpidekomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

6 artikla

Kauppaa vapauttavien toimenpiteiden toteuttamisen arviointi

Osapuolet raportoivat tällä asetuksella käyttöön otettujen kauppaa vapauttavien toimenpiteiden täytäntöönpanosta kumppanuussopimuksella perustetussa kauppaan liittyviä kysymyksiä käsittelevässä kumppanuuskomiteassa.

7 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tätä asetusta sovelletaan kahden vuoden ajan sen voimaantulosta lähtien.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (uudelleenlaadittu) (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj>).

**SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS ”TULOT” –
EHDOTUKSET, JOILLA ON VAIKUTUKSIA TALOUSARVION TULOPUOLEEN**

1. EHDOTUKSEN NIMI

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi armenialaisiin tuotteisiin sovellettavista väliaikaisista kauppaa vapauttavista toimenpiteistä

2. BUDJETTIKOHDAT

Tulopuolen budjettikohta (luku/momentti/alamomentti): 12 luvun 120 momentti

Talousarvioon kyseiseksi vuodeksi varattu määrä: (2026) 21 368 300 000 euroa

3. RAHOITUSVAIKUTUKSET

☐ Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia.

X Ehdotuksella ei ole rahoitusvaikutuksia menoihin, mutta sillä on rahoitusvaikutuksia tuloihin

☐ Ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin.

Vaikutukset ovat seuraavat:

(milj. euroa yhden desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta	Vaikutus tuloihin ^{11,12}	24 kuukauden jakso, joka alkaa 1.1.2027 <i>(tarvittaessa)</i>
12 luvun 120 momentti	Vaikutukset omiin varoihin	-5,4

Toteutuksen jälkeen					
Tulopuolen budjettikohta	2027	2028	2029	2030	2031
12 luvun 120 momentti	-2,475	-2,97	-	-	-

4. PETOSTENTORJUNTA

Petosten ehkäisemiseksi tässä asetusehdotuksessa vahvistettujen kauppatoimenpiteiden edellytyksenä olisi oltava, että Armenia noudattaa kaikkia asiaankuuluvia edellytyksiä asetuksen mukaisten etujen saamiseksi, mukaan lukien asianomaisiin tuotteisiin sovellettavat alkuperäsäännöt ja niihin liittyvät menettelyt, ja että Armenia tekee tiivistä hallinnollista yhteistyötä unionin kanssa.

¹¹ Vuosikohtaisten määrien on oltava arvioita, jotka perustuvat 5 jaksossa määriteltyyn kaavaan tai menetelmään. Vuosittainen määrä maksetaan ensimmäisenä vuonna yleensä ilman vähennyksiä ja suhteuttamatta.

¹² Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 25 prosentin osuus vuoteen 2027 asti ja 10 prosentin osuus sen jälkeen, kuten asiakirjassa COM(2025) 574 ehdotetaan.

5. MUUT HUOMAUTUKSET

Laskelmat perustuvat ehdotetun asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden vuoden 2025 tuontimääriin. Vuosi 2025 oli viimeinen vuosi ennen yksipuolisten kauppatoimenpiteiden käyttöönottoa.

Edellä esitettyjen laskelmien perusteella tämän ehdotetun asetuksen mukaisten perinteisten omien varojen tulonmenetykseksi arvioidaan 3,3 miljoonaa euroa (bruttomäärä, kantokulut mukaan luettuina) $\times 0,75 = 2,475$ miljoonaa euroa vuodelle 2027 ja 3,3 miljoonaa euroa (bruttomäärä, kantokulut mukaan luettuina) $\times 0,9 = 2,97$ miljoonaa euroa vuodelle 2028. Toimenpiteen kattaman kaksivuotiskauden nettosumma on 5,44 miljoonaa euroa¹³.

¹³ Vaikutusta tuloihin vuonna 2026 ei oteta huomioon sen vähäisyyden vuoksi.